

FILOZOFIA

Praca dla uczniów z klasy I Technikum po podstawówce

Temat do zapisania do zeszytu: „Czy filozofia to tylko przypisy do Platona?

Idealizm platoński w późniejszych epokach.”

- **WPROWADZENIE:**

Szczęść Boże. Witam! Dziękuję za nadesłane prace z zakresu filozofii nowożytnej. Na ostatniej lekcji zapoznaliście się z poglądami i zwrotem myślowym jaki dokonał się w okresie filozofii nowożytnej. **Dzisiaj zapoznamy się w wielką trójką filozofów nowożytnych, którzy w swych poglądach odnosili się do wybitnego filozofa starożytności, o którym już mówiliśmy, a więc do Platona.**

Na początek zapraszam was do zapoznania się z tekstem przedstawiającym w wielkim uproszczeniu główne poglądy pierwszego z trójki filozofów: **KARTEZJUSZA.**

- **Ćwiczenie 1: Przeczytaj poniższy tekst i wykonaj ćwiczenia.**

Kartezjusz, a właściwie Rene Descartes żył w latach 1596-1650. Podzielał pogląd Platona, że wiedza zdobywana z obserwacji świata jest niedoskonała. Krytykując poznanie zmysłowe tak jak Platon wysnuł nowy wniosek: Poddał w wątpliwość poznanie racjonalne. Obawiał się że rozum może być oszukiwany w poznaniu rzeczywistości przez zmysły.

Podejrzliwość wobec tego co widzi, słyszy i doświadcza doprowadziła go do zanegowania i zwątpienia we wszystko. W swoich wątpliwościach doszedł do wniosku że jedynym pewnikiem na świecie jest **FAKT WĄTPIENIA**, który jest dowodem na realność myślącego człowieka Tę pewność istnienia Kartezjusz wyraził w słynnym powiedzeniu:

„MYSŁĘ, WIEĆ JESTEM” (łac. Cogito ergo sum).

Kartezjusz wysnuł także ciekawe wnioski odnośnie Boga. Ponieważ w świecie istnieją pewne idee (wyobrażenia) pojęcia doskonałe, człowiek jako istota niedoskonała nie mógł ich wymyśleć. Zdolny do tego mógł być tylko byt doskonały i wieczny jak idee, a jest nim Bóg. Drugi obok wątpiącej osoby pewny punkt w otaczającym na świecie. Można być go całkowicie pewnym w poznaniu ponieważ jako istota doskonała nie kłamie – nie mógł zatem zwieść człowieka w sprawie natury i jej praw.

POLECENIE: Przeczytaj jeszcze raz tekst i odpowiedz na pytania.

1. Poglądami którego z filozofów starożytnych inspirował się Kartezjusz?

.....

2. Podaj prawdziwe imię i nazwisko filozofa oraz lata życia.

.....

3. Wymień dwa pewniki w otaczającym nas świecie według Kartezjusza.

.....

4. Przetłumacz łacińską dewizę, będącą wizytówką poglądów Kartezjusza: *Cogito ergo sum*.

.....

Odpowiedzi na pytania należy zamieścić w zeszytach!

Po poznaniu głównych nurtów filozofii Kartezjusza, przejdźmy do kolejnego filozofa opierającego się w dużej mierze na poglądach Platona. Jest nim **GEORGE BERKELEY**.

Aby dowiedzieć się, jakie poglądy filozoficzne prezentował ten filozof, przeczytajcie krótki tekst na bazie podręcznika.

- **Ćwiczenie 2: Przeczytaj poniższy tekst i wykonaj ćwiczenia.**

George Berkeley był brytyjskim uczonym i duchownym kościoła anglikańskiego żyjącym w latach 1685-1753. Podzielał on poglądy Platona, jak również Kartezjusza odnośnie braku pewności w poznaniu zmysłowym. W swoich wnioskach okazał się jednak bardziej radykalny aniżeli Kartezjusz. Rene Descartes zwątpił w realność rzeczy, zaś Berkeley uważał, że pojęcia odkrywane za pomocą rozumu są jedynymi dostępnymi przedmiotami w poznaniu, ponieważ świat materialny, (który jest obecny poza umysłem) po prostu **NIE ISTNIEJE**. Ta radykalna opinia wypływa z szerokiego rozumienia pojęcia IDEI. Berkeley twierdził, że człowiek w codzienności nie poznaje konkretnych bytów, rzeczy lecz doznaje wrażeń słuchowych, dotykowych tych rzeczy. Berkeley uważał, że rozum jest systemem zamkniętym, w którym zawarte są idee i pojęcia, zaś wszelkie konkretne byty poznawane są przez nas za zasadzie **POSTRZEGANIA**. Stąd jego słynne powiedzenie: „Istnieć to być postrzeganym”. Według Berkeley’ a świata materialnego nie ma, istnieją tylko rozum ludzki lub boski tworzący wewnątrz siebie idee, dlatego też poglądy Berkeley’ a nazwano z czasem **IDEALIZMEM SUBIEKTYWNYM**.

POLECENIE: Przeczytaj jeszcze raz tekst i odpowiedz na pytania.

1. Jak Berkeley odnosił się do świata materialnego?

.....

2. Jak według Berkeley'a możemy poznawać świat?

.....

3. Jak nazwano system filozoficzny stworzony przez Berkeley'a?

.....

4. Podaj dewizę, będącą wizytówką poglądów Berkeley'a:.

.....

Odpowiedzi na pytania należy zamieścić w zeszytach!

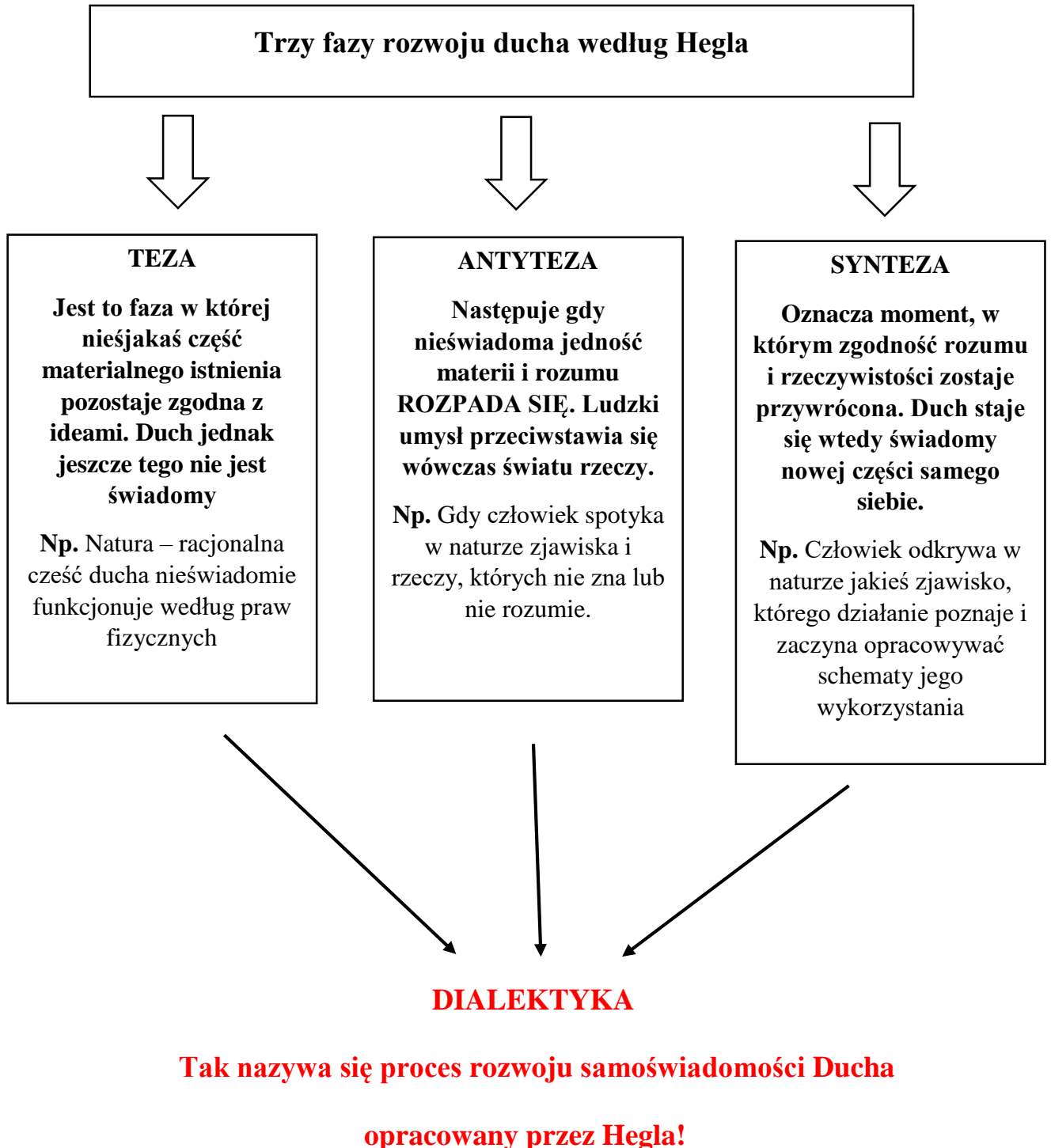
W ostatniej części naszego filozofowania, zapoznamy się z życiem i poglądami filozoficznymi trzeciego wielkiego filozofa okresu nowożytności – GEORGA FRIEDRICHA HEGEL'A.

- **Ćwiczenie 3: Przeczytaj tekst i wykonaj polecenia.**

Georg Friedrich Hegel (1770-1831) podobnie jak jego poprzednicy w swoich poglądach prezentował DUALIZM BYTU (świat materialny i duchowy) sięgając do Platona. W swoich filozoficznych dociekaniach starał się jednak wbrew Kartezjuszowi i Berkeley'owi pogodzić sprzeczności dualizmu platońskiego. Zaproponował więc swoją KONCEPCJĘ DUCHA ABSOLUTNEGO. Według Hegla DUCH stanowi arche świata, pierwszą przyczynę. Obejmuje sobą dwie przeciwstawne sobie sfery: świat idei i materialny. Według niego duch ciągle się zmienia, rozpada się na idee i byty konkretne, a następnie po serii rozpadów znów się scala

tworzą nowy poszerzony byt idealny – pogłębiający samoświadomość - tym bytem według niego jest DUCH ABSOLUTNY. Według filozofa rozwój Ducha Absolutnego możemy podzielić na trzy fazy zamieszczone poniżej w schemacie.

Hegel w swojej filozofii próbując pogodzić dualizm świata zastanawiał się także nad pogodzeniem dualizmu człowieka. (ciało i dusza). Platon uważał, że człowiek jest dualistą, składa się z ciała i duszy. Ciało zaś jest więzieniem dla duszy. Kartezjusz twierdził, że ciało to rzecz rozciągła z racji przypadłości (wygląd, kształt), zaś dusza to rzecz myśląca. Berkeley posunął się jeszcze dalej negując istnienie ciała jako rzeczy materialnej. **Hegel wysnuł oryginalny pogląd w ramach którego dzięki ciału istota ludzka jest częścią materialnego elementu ducha absolutnego, a dzięki myśleniu może podjąć refleksję nad samym sobą czyli tworzonymi w umyśle ideami.**

POLECENIE: Przeczytaj jeszcze raz tekst i odpowiedz na pytania.

1. Co według Hegla jest arche świata, rzeczywistością ogarniającą świat materialny i niematerialny?

.....

2. Jak Hegel nazwał wymyśloną przez siebie koncepcję?

.....

3. Wymień trzy fazy procesu dialektyki?

.....

4. Wytłumacz lub przepisuj z tekstu jak Hegel pogodził dualizm duszy i ciała w człowieku.

.....

Odpowiedzi na pytania należy zamieścić w zeszycie!

- **Notatkę stanowią zadania przepisane lub wklejone przez was do zeszytu ucznia.**
- **UWAGA!!!!**

ZA TYDZIEŃ NAPISZEMY TEST Z FILOZOFII Z OBECNEGO DZIAŁU. PROSZĘ O POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI POCZĄWSZY OD TEMATU: Czy światem rządzą zasady? PROSZĘ O PRZYPOMNIENIE SOBIE GŁÓWNYCH IDEI I POGLĄDÓW

**FILOZOFÓW STAROŻYTNOŚCI, NOWOŻYTYCH, AŻ DO
OBECNEJ LEKCJI WŁĄCZNIE. Z TEGO MATERIAŁU
ROZWIĄŻECIE TEST! W KSIĄŻCE JEST MATERIAŁ OD STRONY
30 -73. UFAM, ŻE DOBRZE SIĘ PRZYGOTUJECIE.**

Wykonane ćwiczenia, jak również zapisaną do zeszytu notatkę należy wysłać w formie zdjęcia na podany adres mailowy: rolnikreligia2020@gmail.com

Czas wykonania zadania do 19.05.2020 r. (Wtorek). Życzę powodzenia!